

- Art. 1. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.
- Art. 9 ust. 1. Gospodarowanie wodami prowadzi się z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich ilości i jakości.
- Art. 29. Korzystanie z wód nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od nich zależnych, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie (...), powodować marnotrawstwa wody, a także nie może wyrządzać szkód.

- Obecnie brak definicji korzystania z wód. Ustawa wyróżnia 4 rodzaje korzystania z wód: powszechne, zwykłe, szczególne, usługi wodne.
- Definicja z ustawy z 2001 r.: *Korzystanie z wód polega na ich używaniu na potrzeby ludności oraz gospodarki.*
- Korzystanie z wód powinno odbywać się w sposób planowy, przy wykorzystaniu narzędzi administracyjnych, w tym pozwoleń wodnoprawnych i zintegrowanych oraz zgłoszeń wodnoprawnych.
- Dopuszcza się korzystanie z wód bez pozwolenia w celu zwalczania awarii, klęsk żywiołowych i innych zagrożeń w niezbędnych rozmiarze i czasie (art. 31).

- Służy do zaspokajania potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego, bez stosowania specjalnych urządzeń technicznych, a także do wypoczynku, uprawiania turystyki, sportów wodnych oraz, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, amatorskiego połowu ryb.
- Każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, morskich wód wewnętrznych oraz z wód morza terytorialnego, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

- Służy zaspokojeniu potrzeb własnego gospodarstwa domowego lub własnego gospodarstwa rolnego z wód stanowiących własność właściciela nieruchomości, czyli z wód stojących oraz z wody znajdującej się w rowie lub w stawie, który jest napełniany wyłącznie wodami opadowymi, roztopowymi lub podziemnymi, a ponadto z wód podziemnych znajdujących się w jego gruncie.
- Obejmuje: 1) **pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych** w ilości średniorocznie nieprzekraczającej 5 m³ na dobę; 2) **wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi** w ilości nieprzekraczającej łącznie 5 m³ na dobę.
- **Nie uprawnia do wykonywania urządzeń wodnych bez wymaganej zgody wodnoprawnej** (z wyjątkiem studni o głębokości do 30 m na potrzeby zwykłego korzystania z wód).

- Wykracza poza powszechne oraz zwykłe korzystanie z wód, a działania do niego zaliczone nie stanowią usług wodnych.
- Obejmuje szereg czynności, wymienionych w art. 34 ustawy, w tym m.in. użytkowanie wody znajdującej się w stawach i rowach, korzystanie z wód do nawadniania gruntów lub upraw, a także na potrzeby działalności rolniczej, chów lub hodowlę ryb oraz innych organizmów wodnych w sadzach a także w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących.
- Wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego lub zintegrowanego.

- Wykraczają poza zakres powszechnego korzystania z wód, zwykłego korzystania z wód oraz szczególnego korzystania z wód.
- Polegają na zapewnieniu gospodarstwom domowym, podmiotom publicznym oraz podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą możliwości korzystania z wód.
- Podlegają opłatom za usługi wodne.

- Pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych
- Piętrzenie, magazynowanie lub retencjonowanie wód podziemnych i wód powierzchniowych oraz korzystanie z tych wód
- Uzdatnianie wód podziemnych i powierzchniowych oraz ich dystrybucję
- Odbiór i oczyszczanie ścieków
- Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych
- Korzystanie z wód do celów energetyki, w tym energetyki wodnej
- Odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych - wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast
- Trwałe odwadnianie gruntów, obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych, a także odprowadzanie do wód - wód pochodzących z odwodnienia gruntów w granicach administracyjnych miast
- Odprowadzanie do wód lub do ziemi wód pobranych i niewykorzystanych

- Definicja: urządzenia lub budowle służące do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów.
- Zalicza się do nich m.in.: urządzenia lub budowle piętrzące; kanały; rowy; sztuczne zbiorniki usytuowane na wodach płynących; stawy, w szczególności stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków albo rekreacji; obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz wód podziemnych; obiekty energetyki wodnej; wyloty służące do wprowadzania ścieków do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych oraz wyloty służące do wprowadzania wody do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych; urządzenia służące do chowu ryb lub innych organizmów wodnych w wodach powierzchniowych.
- Otwarty katalog urządzeń znajduje się w art. 16 pkt 65 ustawy.
- Art. 17 stanowi, że przepisy o urządzeniach wodnych stosuje się odpowiednio do innych robót, które mogą być przyczyną zmiany przepływu wód, stanu wód stojących i stanu wód podziemnych poza granicami nieruchomości gruntowej, na której są prowadzone te roboty.

- Pozwolenie wodnoprawne to rodzaj zgody wodnoprawnej.
- Wymagane na czynności wymienione w art. 389-390, w tym na usługi wodne, szczególne korzystanie z wód oraz wykonanie urządzeń wodnych.
- Wydawane przez właściwe organy Wód Polskich – dyrektora rzgw lub dyrektora zz – oraz przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

Zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia lub zgłoszenia wodnoprawnego:

- 1) uprawianie żeglugi na śródlądowych drogach wodnych;
- 2) holowanie oraz spław drewna;
- 3) wycinanie roślin z wód lub brzegu w związku z utrzymywaniem wód,
- 4) wykonanie pilnych prac zabezpieczających w okresie powodzi, klęski żywiołowej, stanów zagrożenia epidemicznego,.....;
- 5) wykonanie urządzeń wodnych do poboru wód podziemnych na potrzeby zwykłego korzystania z wód o głębokości do 30 m;
- 6) rybackie korzystanie ze śródlądowych wód powierzchniowych;
- 7) pobór wód powierzchniowych lub wód podziemnych w ilości średniorocznie nieprzekraczającej 5 m³ na dobę oraz wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w ilości nieprzekraczającej łącznie 5 m³ na dobę, na potrzeby zwykłego korzystania z wód;
- 8) pobór i odprowadzanie wód w związku z wykonywaniem odwiertów lub otworów strzałowych
- 9) odbudowa, rozbudowa, przebudowa lub rozbiórka urządzeń pomiarowych służb państwowych;
- 10) wyznaczenie szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.....;
- 11) zatrzymywanie wody w rowach, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem;
- 12) hamowanie odpływu wody z obiektów drenarskich, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem;
- 13) przechwytywanie wód opadowych lub roztopowych za pomocą urządzeń melioracji wodnych, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem;
- 14) lokalizowanie, na okres do 180 dni, tymczasowych obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Pierwszeństwo w uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego:

- zakłady, pobierające wodę w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
- zakłady, których korzystanie z wód przyczyni się do zwiększenia naturalnej lub sztucznej retencji wód lub poprawy stosunków biologicznych w środowisku wodnym
- właściciele oraz posiadacze samoistni i zależni innych obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej;
- właściciel urządzenia wodnego koniecznego do realizacji tego pozwolenia

Pozwolenie wodnoprawne nie rodzi praw do nieruchomości i urządzeń wodnych koniecznych do jego realizacji oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich przysługujących wobec tych nieruchomości i urządzeń

- Pozwolenie wydaje się na wniosek. Termin rozpatrzenia wniosku wynosi zgodnie z Kpa 30 dni, a w przypadku spraw skomplikowanych – 2 miesiące.
- Do wniosku dołącza się, bez względu na jego przedmiot:
 - 1) operat wodnoprawny z oznaczeniem daty jego wykonania, zwany dalej "operatem", wraz z opisem prowadzenia zamierzonej działalności niezawierającym określeń specjalistycznych;
 - 2) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, **jeżeli jest wymagana**;
 - 3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku - decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzję o warunkach zabudowy, jeżeli są wymagane;
 - 4) ocenę wodnoprawną, **jeżeli jest wymagana**;
 - 5) wypisy z rejestru gruntów lub uproszczone wypisy z rejestru gruntów dla nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych.

Dodatkowo do wniosku o wydanie pozwolenia dołącza się:

- projekt instrukcji gospodarowania wodą – pozwolenie na piętrzenie wód powierzchniowych* lub na zależne od siebie korzystanie z wód przez kilka zakładów;
- dokumentację hydrogeologiczną, jeżeli jest wymagana – pozwolenie na pobór wód podziemnych oraz na odwodnienie zakładu górniczego lub obiektu budowlanego;
- zgodę właściciela urządzeń kanalizacyjnych – pozwolenie na wprowadzanie ścieków przemysłowych do zewnętrznych urządzeń kanalizacyjnych.

* budowlą piętrzącą o wysokości piętrzenia powyżej 1 m oraz wyposażoną w urządzenia umożliwiające regulowanie przepływu

- Pozwolenie wodnoprawne wydaje się w drodze decyzji na czas określony, **nie dłuższy niż 30 lat**.
- Pozwolenie wodnoprawne na **wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi** wydaje się na okres **nie dłuższy niż 10 lat**.
- Pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie do wód lub do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających **substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego** wydaje się na okres **nie dłuższy niż 4 lata**.
- Pozwolenie wodnoprawne na **wydobywanie** z wód powierzchniowych kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu wydaje się na okres **nie dłuższy niż 5 lat**.
- Obowiązek ustalenia okresu, na jaki wydaje się pozwolenie wodnoprawne, nie dotyczy pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie urządzeń wodnych, pozwoleń wodnoprawnych na regulację wód oraz pozwoleń wodnoprawnych na wykonywanie robót lub obiektów budowlanych mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej.

Zgodnie z art. 414 pozwolenie wodnoprawne wygasa, jeżeli:

- 1) upłynął okres, na który było wydane;
- 2) zakład zrzekł się pozwolenia wodnoprawnego;
- 3) zakład nie rozpoczął wykonywania urządzeń wodnych w terminie 3 lat od dnia, w którym pozwolenie wodnoprawne na wykonanie tych urządzeń stało się ostateczne;
- 4) inwestor w ramach realizacji przedsięwzięcia w zakresie dróg publicznych, linii kolejowych, linii przesyłowych, lotnisk lub lądowisk nie rozpoczął wykonywania urządzeń wodnych w terminie 6 lat od dnia, w którym pozwolenie wodnoprawne na wykonanie tych urządzeń stało się ostateczne.

Pozwolenie nie wygasa, jeśli zainteresowany podmiot co najmniej 90 dni przed upływem terminu wygaśnięcia pozwolenia złoży wniosek o ustalenie kolejnego okresu obowiązywania tego pozwolenia.

Niezbędne jest złożenie oświadczenia, że informacje zawarte w operacie wodnoprawnym są aktualne, a ponadto nie mogą być naruszone wymagania wynikające z opracowań planistycznych i z przepisów ustawy.

W określonych w art. 415 ustawy przypadkach pozwolenie można cofnąć lub ograniczyć bez odszkodowania m.in jeżeli:

- zakład zmienia cel i zakres korzystania z wód lub warunki realizacji pozwolenia
- urządzenia wodne wykonane zostały niezgodnie z warunkami ustalonymi w pozwoleniu
- zasoby wód podziemnych uległy zmniejszeniu w sposób naturalny
- nastąpiła zmiana przepisów wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 (rozporządzenie ściekowe)

- Wody podziemne wykorzystuje się przede wszystkim do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.
- Pobór wód powierzchniowych lub podziemnych w ilości do 5 m³ średniorocznie na potrzeby własnego gospodarstwa domowego lub rolnego stanowi zwykłe korzystanie z wód – nie wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.
- W innych przypadkach pobór wód to usługa wodna, wymagająca uzyskania pozwolenia.
- Pobór zwrotny - pobór wód, po którym następuje odprowadzenie nieprzekształconych w ścieki wód w tej samej ilości.
- W pozwoleniu wodnoprawnym na pobór wód ustala się m.in. ilość pobieranych wód; terminy jej pobory w przypadku działalności sezonowej; sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości i jakości pobieranych wód.

- Zapisy z definicji ścieków z art. 16 pkt 61: (...)
 - f) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb w obiektach przepływowych, charakteryzujących się poborem zwrotnym, o ile ilość i rodzaj substancji zawartych w tych wodach przekracza **wartości ustalone w warunkach wprowadzania ścieków do wód określonych w pozwoleniu wodnoprawnym**;
 - g) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb albo innych organizmów wodnych w stawach o wodzie stojącej, o ile produkcja tych ryb lub organizmów rozumiana jako średnioroczny przyrost masy tych ryb albo tych organizmów w poszczególnych latach cyklu produkcyjnego przekracza 1500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawów rybnych tego obiektu w jednym roku danego cyklu.
- W pozwoleniu wodnoprawnym na odprowadzanie do środowiska ścieków ustala się min.: ilość ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi oraz ich stan i skład; terminy odprowadzania w przypadku działalności sezonowej; termin rozpoczęcia, sposób i zakres prowadzenia pomiarów jakości i ilości odprowadzanych ścieków; miejsce poboru próbek.

- W pozwoleniu na wykonanie urządzenia wodnego zamieszcza się m.in. opis urządzenia wodnego, w tym podstawowe parametry charakteryzujące to urządzenie, i warunki jego wykonania oraz jego lokalizację za pomocą informacji o nazwie lub numerze obrębu ewidencyjnego z numerem lub numerami działek ewidencyjnych oraz współrzędnych*
- Przepisy dotyczące urządzeń wodnych stosuje się odpowiednio do:
 - 1) urządzeń melioracji wodnych niezaliczonych do urządzeń wodnych,
 - 2) obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, prowadzonych przez wody powierzchniowe oraz przez wały przeciwpowodziowe,
 - 3) robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany naturalnych przepływów wód, stanu wód stojących i stanu wód podziemnych poza granicami nieruchomości gruntowej, na której są prowadzone te roboty

* rozumie się przez to współrzędne w geodezyjnym układzie odniesienia PL-ETRF2000, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne

Ustawa Prawo wodne z 20 lipca 2017 r.

Legalizacja urządzenia wodnego

- Jeżeli urządzenie wodne zostało wykonane bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego lub zgłoszenia, właściciel tego urządzenia może wystąpić z wnioskiem o jego legalizację.
- Do wniosku o legalizację urządzenia dołącza się dokumenty wymienione w art. 407 ust. 2 oraz w art. 422 ustawy, czyli takie, jak do wniosku o pozwolenie lub do zgłoszenia wodnoprawnego.
- Decyzja legalizacyjna nie może naruszać dokumentów planistycznych ani wymagań dotyczących ochrony zdrowia ludzi, środowiska, ochrony przyrody i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków wynikających z przepisów odrębnych.
- Decyzja musi być zgodna z art. 187 ustawy - przy projektowaniu, wykonywaniu oraz utrzymywaniu urządzeń wodnych należy kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju, koniecznością osiągnięcia dobrego stanu wód i charakterystycznych dla nich biocenoz, koniecznością osiągnięcia celów środowiskowych oraz potrzebą zachowania istniejącej rzeźby terenu oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i ekosystemach lądowych zależnych od wód.
- Jeżeli właściciel nie złożył wniosku o legalizację urządzenia wodnego lub legalizacja nie jest możliwa, organ orzeka o likwidacji urządzenia, w wyjątkowych sytuacjach może nałożyć obowiązek wykonania urządzeń zapobiegających szkodom.